contact@saveage.eu
www.saveage.eu

SAVE AGE – boende och anställda sparar energi på äldreboenden

Bara genom att ändra beteende kan man spara så mycket som 15–25 % av energiförbrukningen, eller i genomsnitt 19 %. Den siffran har man kommit fram till genom att gå igenom 2 000 artiklar i tidskrifter och böcker. Det handlar om ökad medvetenhet, att tänka på att spara energi, små förändringar i livsstil, billiga åtgärder samt investeringar till låga kostnader.

För första gången har man nu i Europa gjort en undersökning av energianvändarbeteenden vid 100 äldreboenden i de tio länder som deltar i SAVE AGE, ett projekt för att spara energi och använda energi mer effektivt genom att öka medvetenheten hos boende och personal. Det är viktigt att minska energiförbrukningen just på äldreboenden med tanke på Europas åldrande befolkning. Dessutom är de igång dygnet runt, 365 dagar om året. Sett över hela Europa kan upp till 80 % av energiräkningen gå åt till belysning och luftkonditionering.

Enligt nationella befolkningsuppskattningar från Eurostat 2008 (EUROPOP2008) kommer befolkningen i EU att bli allt äldre. År 2060 kommer enligt prognosen mer än 30 % av befolkningen att vara över 65 år, jämfört med 17 % år 2008. Inom den äldre gruppen kommer också tyngdpunkten att förskjutas mot fler personer i allt högre åldrar. Andelen personer över 80 år beräknas bli tre gånger större – 22 miljoner 2008 kan öka till 61 miljoner 2060.

Det här kan innebära att hälften av den äldre befolkningen i EU:s 27 medlemsländer (EU27) kommer att vara beroende av omsorg 2060 jämfört med en fjärdedel 2009.

Befolkningspyramid för EU27, 2008 respektive 2060 (prognos)

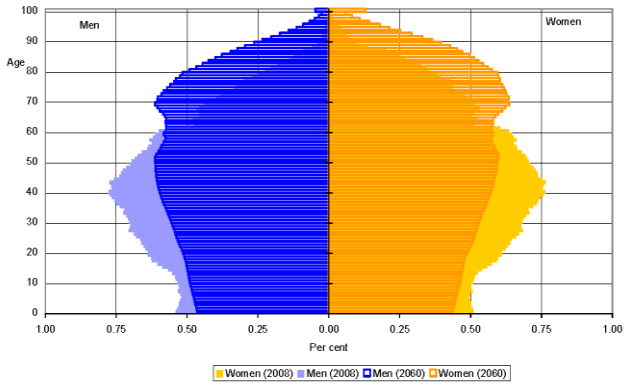

Source: Eurostat, EUROPOP2008 convergence scenario

Energisparbeteende kan handla om investeringar och vanor. Investeringar kan vara ny teknik, eller kanske inköp av en ny apparat. En vana kan vara att rutinmässigt släcka belysningen när man lämnar ett rum. Undersökningen vi gjort av 100 äldreboenden visar att det vanliga är att man anpassar belysningen efter dagsljuset och om någon vistas i rummet, men på drygt 22 % av äldreboendena är belysningen tänd även när ingen vistas i rummet.

Här är några exempel på energislösande vanor som går att ändra:

- På en del äldreboenden i Portugal är spisen påslagen på låg värme eller standby.
- På sju äldreboenden i Tyskland varmhålls maten i mer än 2 timmar.
- I Italien och Spanien avfrostar man i en del fall kylskåpen bara när det är absolut nödvändigt.
- På ett äldreboende i vartdera Italien respektive Tjeckien där man diskar med varmvatten lämnas kranarna på även när inget vatten används.
- I genomsnitt körs 30 % av tvättarna på 90°C, och i Grekland och Slovenien är andelen ännu större.

contact@saveage.eu
www.saveage.eu

- I Portugal, Grekland, Tyskland och Italien kan fönstren stå öppna i mer än två timmar på vissa äldreboenden. När man vädrar är uppvärmning eller kylning på i 47 % av undersökta äldreboenden i framför allt Frankrike, Grekland, Italien och Tyskland.
- Närmare hälften av äldreboendena (42 %) har inget periodiskt underhållsprogram för att kontrollera installationer och utrustning. På 29 % av äldreboendena underhålls utrustningen bara när den går sönder.
- Energiavtal ses sällan eller aldrig över på 32 % av äldreboendena.
- Bara 8 % av äldreboenden har planer för energiutbildning av anställda och boende.
- På flertalet äldreboenden finns information om energiförbrukning hos apparater och om hur man kan spara energi på olika sätt inte tillgänglig för de anställda.

Den viktigaste slutsatsen vi kan dra av den studie vi gjort i SAVE AGE är att det allmänt finns en brist på information och kunskap om effektiv energianvändning bland personal och chefer samt hos boende på äldreboenden. Det kan leda till bristande medvetenhet om energisparande och energieffektivisering. Viktigast för att nå sina energisparmål är att man på alla nivåer i organisationen (ledning, drifts- och underhållspersonal, personal, boende etc.) har en energimedvetenhet.

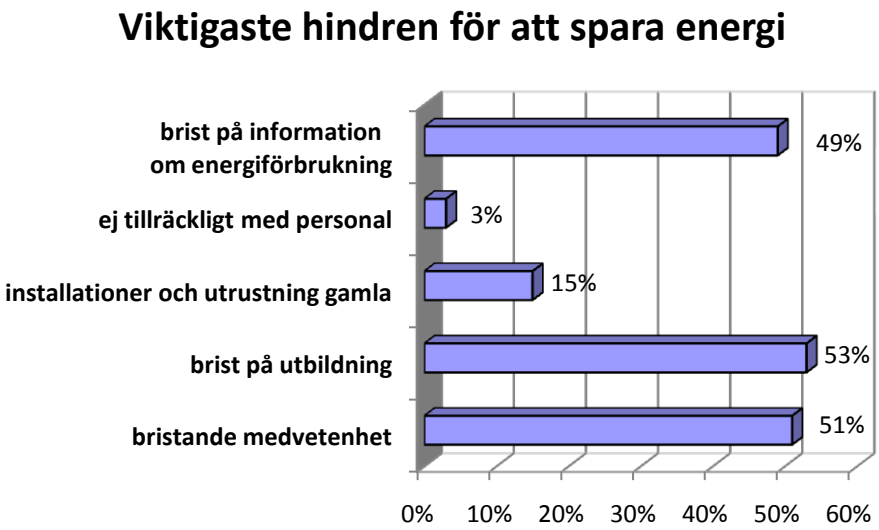

Enligt intervjuerna är de viktigaste hindren för att spara energi på äldreboenden brist på information, brist på utbildning och bristande medvetenhet. Beteenden påverkas av motivationen. Det handlar om medvetenhet, kunskaper, attityder, social påverkan, upplevd förmåga och mål.

Några viktiga saker att tänka på för att ändra sina energivanor: bli medveten om hur energin används, tänk på det, och ta reda på vilka följder energislöseri kan få.